

Evropski forum mladih je platforma 91 međunarodne nevladine omladinske organizacije i nacionalnih omladinskih saveta u Evropi. Sa sedištem u Briselu, Forum mladih je prepoznat kao partner Vijeća Evrope i institucija Evropske Zajednice na polju rada sa mladima. Posetite Forum mladih na www.youthforum.org!

11 pokazatelja (nacionalne) politike za mlade¹

Šta ustvari mislimo kada koristimo termin "politika za mlade"? Šta trebaju biti glavni elementi politike za mlade - da li su razvijeni i sprovedeni na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou? Postoje li zajednicki imenoci politike za mlade – neki zajednicki pokazatelji – koje politika za mlade treba da sadrži?

Ovaj dokument predstavlja 11 pokazatelja koji trebaju biti posmatrani kao suštinski elementi (nacionalne) politike za mlade. "11 pokazatelja (nacionalne) politike za mlade" treba shvatiti kao sredstvo koje može voditi vladine predstavnike na omladinskom polju, kao i lobirajući instrument za širenje omladinskih nevladinih organizacija a ka aktivnijoj politici za mlade.

Medutim, važno je naglasiti da ovi pokazatelji ne predstavljaju detaljno razraden plan šta politika za mlade treba da bude. Ovo su neki od elemenata koje treba uključiti u nacionalni akcioni plan politike za mlade. U skladu sa prethodnim, svaka takva politika treba, po svom sadržaju, biti usmjerena na posebne realnosti mladih ljudi.

Mladi ljudi – resurs, a ne problem!

Ovi pokazatelji podvlace važnost posmatranja mladih ljudi kao resursa, a ne kao problema koji treba da budu riješeni. Problemski orjentisani pristup politici za mlade je po prirodi ograničen na kratkorocnu i "ad hok" - (od slucaja do slucaja op. prev.) perspektivu, jer kao takav je usredsreden na pokušaj "gašenja vatre" i rješavanja problema kadgod i gdje se oni pojave. Suprotno tome, prihvatanje mladih ljudi kao resursa usmjereno je na dugorocna rješenja, prepoznavanje potreba i razvijanja politika u cilju da se pomogne mladim ljudima da iskažu svoje pune mogućnosti kao građani društva i omogući društvu da izvuče korist od njihovog intelektualnog kapitala.

Ovi pokazatelji mogu se također koristiti u procjeni postojećih politika za mlade. Mada, u tom slucaju treba biti uložiti mnogo više napora kako bi se pronašli nacini mjerljivosti pokazatelja. Bez dobrih standarda mjerljivosti, procjena neće biti moguća. Ovaj rad je već pokrenut od strane Direktorata za Mlade i Sport u Vijeću Evrope (www.coe.int/youth).

Pokazatelj 1: Neformalno obrazovanje

Dok je važno posvetiti pažnju uslovima koji se nude mladim ljudima u formalnom školskom sistemu i na univerzitetima kroz politiku formalnog obrazovanja, kamen oslonac za "politike za mlade" je njen fokus na pitanje kako mladi ljudi mogu postati aktivni građani i pozitivno doprinostiti zajednici. Ovo podrazumeva mnogo širu perspektivu i naglašava neformalno obrazovanje – obrazovanje izvan formalnog obrazovnog sistema.

¹ Mada je citav ovaj dokument zasnovan je na pokazateljima koje je predstavio gospodin Lauritzen, Evropski Forum Mladih je razradio pojedina pitanja i preuzima potpunu odgovornost za sadržaj dokumenta.

Kako politika vlade može podstaci i promovisati proces aktivnog ucenja mladih ljudi izvan formalnog obrazovnog (školskog) sistema? Omladinske inicijative, omladinski klubovi i nevladine omladinske organizacije, koje aktivno uključuju mlade ljude na svim nivoima, i gdje mladi samostalno odlučuju o aktivnostima, igraju centralnu ulogu u razvoju mladih ljudi kao aktivnih članova društva i zajednice.

Vlada treba vidjeti kao važan zadatak da promoviše razvoj aktivnog i jakog nevladinog omladinskog sektora, sastavljenog od demokratskih, otvorenih i uključenih omladinskih organizacija.

Pokazatelj 2: Politika obuke mladih

Vlada treba da promoviše razvoj dobrih trenera u omladinskom sektoru, koji mogu višestruko uvećati svijest o različitim pitanjima i olakšati razvoj nevladinih struktura. Politika obuke je preduslov za bolju strukturu nevladinog sektora.

Pokazatelj 3: Zakonodavstvo za mlade

Postoji potreba za zakonodavstvom za mlade koje odgovara drugim dimenzijama ove mlade. Takvo zakonodavstvo treba da potvrdi uključivanje mladih ljudi i omladinskih nevladinih organizacija u politiku donošenja odluka i stvori zakonodavni okvir za delotvorniju državnu administraciju koja radi na omladinskim pitanjima.

Pokazatelj 4: Budžet za mlade

Na liniji jasnog prepoznavanja društvenog života i nevladinih omladinskih organizacija podvučenih u Pokazatelju 1, treba pripremiti budžet za promociju i podršku razvoja omladinskih inicijativa i omladinskih organizacija. Ako želi da promoviše razvoj samoodrživog omladinskog nevladinog sektora, vlada treba dodeliti administrativna namenska sredstva omladinskim organizacijama koja će im omogućiti da imaju sekretarijat ili se na drugi način nose sa poslovima koji nisu vezani neposredno za projekte (statutarne skupštine, komunikacija sa članovima...itd.). Takođe, postoji potreba za utvrđivanjem budžeta određenog za aktivnosti čiji je nosioc omladinski nevladin sektor, u smislu da vlada treba da izdvoji projektna namenska sredstva za omladinske aktivnosti.

Pokazatelj 5: Politika informisanja mladih

Strategija informisanja mladih treba osigurati transparentnost vladine politike koja se odnosi na mlade ljude. Takva strategija takođe treba informisati mlade ljude o različitim mogućnostima koje im se pružaju. Različite inicijative koje mogu biti elementi strategije informisanja mladih mogu biti izdavanje omladinskih magazina i drugih informativnih materijala i osiguravanje otvorene mreže kanala komuniciranja za sve ciniće koji se bave pitanjem politike za mlade.

Pokazatelj 6: Politika u više nivoa

Nacionalna politika za mlade treba da naglasi korake koje treba preduzeti i opredeljenja koja treba sprovesti ne samo na nacionalnom, već na svim nivoima državne administracije. Nacionalna politika za mlade ne može postati stvarnost bez usredsređivanja na ono šta treba uraditi na lokalnom nivou i bez aktivnog uključivanja lokalnih institucija vlasti.

Pokazatelj 7: Istraživanje o mladima

Omladinska politika treba biti zasnovana na istraživanju o mladim ljudima. Ne treba je graditi na pretpostavkama i špekulacijama, nego na činjenicama koje potiču iz istraživanja o mladim ljudima. To će pomoći da se odredi na šta će biti fokusirana politika vlade. Istraživanje o mladima treba usmeriti na pitanja koja se odnose na buduću i trenutnu situaciju mladih ljudi. Međutim, omladinsko istraživanje također treba da procijeni koje mjere djeluju a koje ne, procijeni kako omladinske nevladine organizacije mogu odigrati ulogu u promociji učešća mladih, itd.

Pokazatelj 8: Učestvovanje

Jedan od oslonaca politike za mlade treba biti aktivno uključivanje i učešće mladih ljudi u društvu. Takva politika treba odrediti kako mladi ljudi mogu biti uključeni u proces donošenja odluka. Kako će vladine institucije uključiti mlade ljude u donošenje odluka koje imaju posljedice po mlade ljude? Nadalje, kako omladinska politika može olakšati proces u kome mladi ljudi aktivnije učestvuju i doprinose društvu?

U Evropi postoji duga tradicija uključivanja nevladinih omladinskih organizacija i omladinskih savjeta ("krovne organizacije" nevladinih omladinskih organizacija) u donošenje odluka od strane vlade. Omladinske organizacije već više od 30 godina imaju snažan uticaj na programe i aktivnosti omladinskog sektora u Vijecu Evrope, kroz princip "zajedničkog upravljanja". Omladinske organizacije na svim nivoima uzele su aktivnu ulogu u konsultacijama koje su proizvele "Bijeli papir o politici za mlade", koji je usvojen od strane Evropske Zajednice. Aktivno uključivanje omladinskih nevladinih organizacija na pitanjima koja se tiču mladih je praksa u većini Evropskih zemalja.

Omladinske organizacije također igraju važnu ulogu u uključivanju mladih ljudi, čineći ih aktivnim građanima njihove zajednice. Podsticanje i olakšavanje aktivnog učešća mladih ljudi u nevladinim omladinskim organizacijama treba da bude središnji element politike za mlade.

Pokazatelj 9: Među - ministarska saradnja

Dinamična i potpuna politika za mlade treba biti usmjerena na različite potrebe mladih ljudi u svim sektorima društva. Medusektorski pristup je potreban u pripremi politike za mlade, što znači da ona treba biti zajednička briga i da zavisi od međusobne saradnje ministarstava sa različitim ovlaštenjima kao što su: omladina, sport, obrazovanje, kultura, odbrana, zdravlje, privreda, itd.

Jedan moguć način obezbjeđenja medusektorske saradnje ministarstava je uspostavljanje unutar - vladinog komiteta koji će raditi na osmišljavanju, sprovođenju i nadgledanju politike za mlade.

Pokazatelj 10: Inovativnost

Omladinska politika treba promovisati inovativnost kroz kreativno razmišljanje kako riješiti izazove i podstaći mlade ljude da budu kreativni i inovativni.

Pokazatelj 11: Omladinsko savjetodavno tijelo

Ako želimo da obezbijedimo konsultovanje i saradnju između vlade sa jedne strane i mladih ljudi i omladinskih organizacija sa druge, treba uspostaviti jednu strukturu (savjetodavni komitet) koja se konsultuje i dat joj je mandat da utiče na vladu kod na pitanja koja se odnose na mlade ljude. Takva struktura treba postojati ne samo na nacionalnom nivou, već na svim nivoima državne administracije.

Za više informacija molimo kontaktirajte sekretarijat Evropskog Omladinskog Foruma na

120, Rue Joseph II
1000 Brussels
Belgium

Tel. +32 2 230 6490

Fax. +32 2 230 2123

Youthforum@youthforum.org

Finn DENSTAD, Rukovodilac Odeljenja, Evropski Omladinski Forum

Finn.denstad@youthforum.org

*Preveli i priredili Denis Samardžić i Milutin Milošević,
radeci na omladinskoj politici
u okviru Moba Projekta (www.MobaProject.net)
kojim rukovodi Evropska skautska kancelarija*